

19.5.2017

Kirkkaasti puhtaampi Ruokojärvi

1. Hankkeen hakija

Yhteyshenkilö
Osoite
Puhelin
Sähköposti

Pro Ruokojärvi ry
Paula Muhonen
Käpykuja 2 A 8 57170 Savonlinna
+358401572485
paula.muhonen.10@gmail.com

2. Hankkeen tausta

Ruokojärvi sijaitsee Kulennoisharjun pohjoispuolella entisen Kerimäen kunnan alueella Toroppalan ja Ruokolahden kylien välissä. Järvi on muutamia kilometrejä pitkä ja sen leveys vaihtelee muutaman sadan metrin ja kilometrin välillä. Syvimmillään järvi on noin 9 metriä syvä, keskisyvyyden jäädessä arviolta pariin metriin.

Ruokojärvi on ollut kaunis, kirkasvetinen ja kalaisa järvi. Järvessä on kova hiekkapohja, joka on peittynyt humuksesta vuosien mittaan. Ranta-asukkaiden havaintojen mukaan veden kirkkaus sekä läpinäkyvyys ovat viime vuosina vähentyneet ja vesikasvillisuus on merkittävästi lisääntynyt. Veden laadun heikkeneminen näkyy myös kalastusvälineiden ja laitureiden likaantumisena.

Syynä veden laadun heikkenemiseen nähdään ensisijaisesti Toroppalan puoleisesta luoteispäästä Ruokojärveen tulevat valumavedet, järven keski-osassa olevan Suursaaren sekä mantereen väliin tehty tie ja tämän haitta vedenkierrolle sekä järven pinnan laskeminen. Myös suuren särkikalakan uskotaan rehevöittävän järveä.

Ympäristöpäällikkö tutustui maastokäynnillä 28.9.2016 Ruokojärven tilaan. Maastokäynnin havainnot ovat luettavissa liitteessä, LIITE 1_muistio maastokäynnistä_28092016.

Huolestuneet ranta-asukkaat ja kyläläiset päättivät yhdessä perustaa Pro Ruokojärvi ry:n. Yhdistys rekisteröitiin tammikuussa 2017.

Pro Ruokojärvi ry:n tarkoitus ja tavoitteet:

Pro Ruokojärvi ry. on perustettu Ruokolahdella sijaitsevan Ruokojärven kunnostamiseksi. Yhdistyksen tarkoituksena on mökkiläisten ja asukkaiden elämänlaadun ja yleisen viihtyvyyden turvaaminen. Tavoitteena on puhtaampi ja kalaisampi Ruokojärvi. Yhdistys kannustaa seudun asukkaita, yrityksiä ja yhteisöjä yhteistyöhön, jotta järven kunto ja vesi koko järviolueella olisi hyvää myös tuleville sukupolville.

Lisäksi yhdistys pyrkii toiminnallaan varmistamaan ja lisäämään virkistyskäyttömahdollisuuksia, alueen vetovoimaisuutta sekä alueen asukkaiden ja mökkiläisten vuorovaikutusta ja yhteistoimintaa.

19.5.2017

Toiminnalla on mahdollisuudet tuoda lisäarvoa mm. ympäröiville matkailualan yrityksille matkailukalastuksen ja –metsästyksen näkökulmasta.

Yhdistyksen tulevasta hanketoiminnasta on mahdollista tehdä yleishyödyllistä raportoiden toiminta kopioitavaksi myös muiden pienten sisäjärvien kunnostustyön käyttöön.

3. Hankkeen tavoitteet

Tämä hanke on esiselvityshanke Ruokojärven kunnostustyön taustoittamista varten. Esiselvityshankkeen tavoitteena on selvittää eri kunnostustoimenpiteiden toteuttamisen mahdollisuudet, hintalaput vaihtoehtoisille toimenpiteille sekä hoitaa tarvittavat selvitys- ja lupa-asiat.

Esiselvityshankkeen tuotoksena odotetaan:

- Maatilojen yhteistyö
  - ✓ haastattelutulokset maatilojen kiinnostuksesta yhteistyölle
  - ✓ raportti maatiloilla tehtävistä kunnostustoimenpiteistä sekä kosteikkojen ym. suojarakenteiden rakentamiskoista
  - ✓ tilaisuus maatilallisille, jossa Pro Agria kertoo maatilallisten tukirahamahdollisuuksista valuma-alueen rakentamisen yhteydessä
- Selvitykset
  - ✓ kesäaikainen luontoselvitys, vesikasvillisuus- ja kalastus selvitykset
  - ✓ selvitys järven laskevien ojien ja purojen sekä Myllypuron virtaamista eri vuodenaajoissa
  - ✓ vedenlaadun lähtötilanteen selvitys eri vuodenaikoina otettavilla vesinäytteillä
- Kunnostustoimenpiteiden mahdollisuuksien selvitys
  - ✓ ruoppaus suunnitelma kustannusarvioineen ja tarvittavat lupa- sekä ilmoitusasiat
  - ✓ kasvien poistosuunnitelma kustannusarvioineen
  - ✓ särkikalujen poistosuunnitelma ja jatkojalostussuunnitelma
  - ✓ petokalujen istutussuunnitelma
  - ✓ suunnitelma pengertien aukaisulle sekä lupa-asiat
  - ✓ selvitys maaperäsuodatuksen mahdollisuuksista, suunnitelma toteutuksesta sekä lupa-asiat
  - ✓ selvitys putkistamisen mahdollisuuksista, suunnitelma toteutuksesta sekä lupa-asiat
  - ✓ selvityksen yhteydessä osa kunnostustoimenpiteistä luultavasti tulee jäämään suunnitelman ulkopuolelle
- Yhdistyksen jäsenten toiminta ja yhteisöllisyys
  - ✓ koulutuspäivä vedenlaadun mittaamisesta yhdistyksen jäsenille
  - ✓ kalaruokakurssi yhdistyksen jäsenille, ”hukkakalat hyötykäyttöön”

19.5.2017

3.1 Hankkeen määrälliset tavoitteet

Hankkeeseen osallistuu eri tavoin	150 henkilöä
Maatilayhteistyön aktivoimiseen ja selvitykseen	10 henkilöä
Pro Agrian tiedotukseen osallistuu	20 henkilöä
Selvitystyöhön: veden laatu, vesikasvillisuus ja kalakanta sekä näytteen otot	40 henkilöä
Kunnostustoimenpiteet: suunnitelmat, selvitykset ja tarvittavat lupa-asiat	10
Yhdistyksen jäsenten toiminta ja yhteisöllisyys: koulutuspäivät * 2	20
Tutkimustietojen kokoamiseen ja niiden tiivistämiseen	5 henkilöä
Tiedotustilaisuuksien valmistelu	5 henkilöä
Tiedotustilaisuuksiin kuulijoina ja keskustelijoina osallistuu yhteensä	40

3.2 Hankkeen kesto

Hankkeen tavoitteena on käynnistyä toukokuussa 2017 ja päättyä 31.5.2018. Esiselvityshankkeen jälkeen Pro Ruokojärvi ry:llä tulisi olla suunnitelma, millä toimenpiteillä järven kunnostushanketta lähdetään viemään eteenpäin, sekä laskelmat sen toteutuksesta.

Varsinaiset kunnostustoimenpiteet pyritään aloittamaan Ruokojärvellä keuhällä 2018.

4. Hankkeeseen kuluva talkootyö ja kustannukset

4.1 Tutkimustietojen kokoaminen ja tiivistäminen

Ruokojärven kuntoon liittyvää tutkimusaineistoa on entuudestaan jonkin verran olemassa. Jo olemassa olevan tutkimustiedon koostaminen verkkosivustolle tulee helpottamaan kehittämistyössä tarvittavien johtopäätösten tekemistä ja kehityksen seuraamista sekä ennustamista. Koostamiseen ja tiivistämiseen tarvitaan asiantuntevien ja innostuneiden henkilöiden talkootyötä 20 tuntia. Jukolux Oy on luvannut laatia ja toteuttaa nettisivut lo-gonäkyvyyttä vastaan, joten toteutuskulujen voidaan katsoa olevan 0 €. Ylläpitokulut esiselvityshankkeen ajalta ovat 95 € + alv. 24 % = 117,80 €.

19.5.2017

4.2 Maatilojen yhteistyö

Maatilojen yhteistyön selvitystyö vaatii talkootyön (40 tuntia) lisäksi asiantuntijatyötä kosteikkojen ym. suojarakenteiden suunnitteluun. Suomen metsäkeskus on lupautunut asiantuntijaksi valuma-alueiden kunnostustöiden suunnittelussa ja toteutuksessa. Tähän voidaan Metsäkeskuksen mukaan käyttää Kemeran luonnonhoitorahaa, joten kulujen tältä osin voidaan katsoa olevan 0 €.

Maatilallisille järjestettävä infotilaisuus vaatii talkootyötä 10 tuntia. ProAgrian maisema- ja ympäristöasiantuntija Saara Ryhänen tulee puhumaan tilaisuuteen Ravinnepiika-hankkeen puitteissa, jolloin asiantuntija-/puhujakulut ovat 0 €.

4.3. Selvitykset

Kesäaikainen luontoselvitys on tehtävä asianomaisen pätevyyden omaavan henkilön tai yrityksen toimesta. Luontoselvityksen keskimääräinen kustannusarvio selvitetiin FCG Suunnittelu ja Tekniikka Oy:ltä. Sisältäen viitasammakko-, sudenkorento-, linnusto- sekä vesi- ja rantakasvillisuusselvityksen arvio on 9625 € + alv. 24 % = 11935 €. Tämän lisäksi selvityksestä aiheutuu matka-, majoitus- ja aineistokuluja, joiden kokonaisarvio on 1600 € + alv. 24 % = 1984 €. Näin kokonaiskustannusarvio luontoselvityksen osalta on 13919 €.

Valumavesien määrän, laadun ja vaikutusten arviointi edellyttää talkootyön (20 tuntia) lisäksi ammatillista osaamista ja yhteistyötä veden laatuseurantaa tekevien tutkijoiden, Savonlinnan kaupungin ja muiden viranomaistahojen kanssa. Vesinäytteiden kustannusarvio on 2100 € + alv. 24 % = 2604 € (700 €, alv. 0% per kerta). Arvioon on laskettu otettavan näytteet neljästä ojasta kolmena eri vuodenaikana. Kustannusarvio on Ramboll Finland Oy:n.

Vesikasvillisuuden kartoitus, näytteenotto ja kuvaus edellyttävät talkootyön (20 tuntia) lisäksi sukellustyötä. Tämä työ on luvattu Pro Ruokojärvi ry:lle sponsorointityönä. Kustannuksiksi muodostuu siis ainoastaan materiaalikulut, joiden arvio on 100 €. Vesikasviasiantuntijoiden osuus sisältyy aiemmin kuvattuun luontoselvitykseen.

Kalakannan kartoituksesta muotoutuu talkootyötä arviolta 20 tuntia. Kalakannan selvityksen ammattilaistyön keskimääräinen hinta-arvio on 5690 € + alv. 24 % = 7055,60 €. Kalakannan selvityksen hintaa kysyttiin usealta eri taholta, ja arvioksi otettiin keskiarvo yritysten arvioimista summista. Arvioon on huomioitu Saimaan Vesi- ja ympäristötutkimus Oy:n, Savo-Karjalan Ympäristötutkimus Oy:n sekä Ramboll Finland Oy:n antamat karkeat hinnoittelut.

4.4. Kunnostustoimenpiteet

Kunnostustoimenpiteiden selvitys- ja suunnittelutyö sekä lupa-asioiden hoitaminen vaativat talkootyötä 60 tuntia.

19.5.2017

4.5. Yhdistyksen jäsenten toiminta ja yhteisöllisyys

Osana tätä hanketta järjestään omatoimiseen veden läpinäkyvyyden ja laadun mittaukseen valmentava koulutus. Koulutustilaisuudessa valmistetaan osallistujille omatoimiseen mittaukseen soveltuvat mittalaitteet. Koulutustilaisuuden järjestämiseen tarvitaan talkootyön (20 tuntia) lisäksi vetäjäksi asiaan paneutunut taho. Pro Puruvesi ry on luvannut antaa tukensa tältä osin eli asiantuntijatyön osuuden hinnan voidaan katsoa olevan 0 €. Materiaalikuluarvio mittalaitteiden valmistamiseksi on 150 € (alv. 24%).

Kalaruoan valmistuskurssi on tarkoitettu vuorovaikutustapahtumaksi. Talkootyön (30 tuntia) lisäksi tarvitaan asiantuntijavetäjä. Ammattikokki Sami Kokkonen on lupautunut ohjaamaan kurssin sponsorointina Pro Ruokojärvi ry:lle, joten asiantuntijatyön osuuden voidaan tältä osin katsoa olevan 0 €. Materiaalihankintojen arvioidaan olevan 250 € (alv. 24%). Lisäksi tulee huomioida tilavuokra. Mertalan koulun opetuskeittiön vuokra viiden tunnin koulutuksen ajaksi on 102,92 € (alv. 24 %). Näin kalaruokakurssin kokonaiskuluarvio on 352,92 € (alv. 24 %).

4.6. Tiedotustilaisuudet

Tämän hankkeen aikana toteutetaan kaksi Ruokojärven hanketoiminnasta raportoivaa tiedotustilaisuutta.

Tiedotustilaisuuksien järjestäminen vaatii talkootyötä 20 tuntia. Asiantuntijoiden matkakorvaukset ovat 300 € ja tarjoilumateriaalit 450 €, yhteensä 750 €.

5. Hankkeen organisaatio ja seuranta

Hankkeen hakija on Pro Ruokojärvi ry. Hanketta ohjaa yhdistyksen hallitus. Hallitus nimeää hankkeelle vetovastuullisen ryhmän.

Tavoitteiden saavuttamista seurataan neljännesvuosittain sekä kokonaistavoitteiden toteutumista koko hankekaudelta. Hankkeen etenemistä käsitellään projektin aikana kaikissa Pro Ruokojärvi ry:n kokouksissa ja esitellään kahdessa tiedotustilaisuudessa.

Toimistokuluja ja lehti-ilmoitusmaksuja syntyy yhteensä 800 €. Tila- ja laitevuokriin varataan 500 €.

6. Omarahoitus

Omarahoitusta kerätään yhteensä 2625 €. Tämä kerätään osittain yhdistyksen jäsenmaksutuloista. Lisäksi Pro Puruvesi ry:lle tehdään ehdotus omarahoitusosuuden tukemisesta. Hankkeen väliaikaista rahoitusta varten Pro Ruokojärvi ry hakee Savonlinnan kaupungilta korotonta lainaa hankkeen käynnistämiseen.

19.5.2017

7 Kustannusarvio

	Kohde	Kustannukset 2017	Kustannukset 2018	Kustannuk- set yhteensä
Palkat ja palkkiot				
	4.2. asiantuntijatyö, valuma-alue rakentamisen suunnittelu	0 €	0 €	0 €
	4.5. asiantuntija, vesikoulutus	0 €	0 €	0 €
	4.5. asiantuntija, kalaruokakoulutus	0 €	0 €	0 €
			Yhteensä	0 €
Ostopalvelut				
	4.1. sivuston ylläpito	118 €	0 €	118 €
			Yhteensä	118 €
Matka-kustannukset	4.6. 300 €	150 €	150 €	300 €
Muut kustannukset	4.2. ProAgria infotilaisuus	0 €	0 €	0 €
	4.3. Luontoselvitys	13919 €	0 €	13919 €
	4.3. Vesinäytteet	2604 €	0 €	2604 €
	4.3. Vesikasvillisuusselvitys, sukeltajien osuus	100 €	0 €	100 €
	4.3. Kalakannan selvitys	7056 €		7056 €
	4.5. Materiaalit, vesikoulutus	150 €	0 €	150 €
	4.5. Materiaalit, kalaruokakoulutus	250 €	0 €	250 €
	4.6. Tarjoilumateriaalit	225 €	225 €	450 €
	Toimistokulut (kopioid, tarvikkeet)	250 €	100 €	350 €
	Lehti-ilmoitukset	300 €	150 €	450 €
			Yhteensä	25329 €
Vuokrat	Tilat ja laitteet	350 €	150 €	500 €
Kustannukset Yhteensä		25472€	775 €	26247 €
Talkootyön määrä	4.1. talkootyö	20 tuntia		
	4.2. talkootyö	50 tuntia		
	4.3. talkootyö	60 tuntia		
	4.4. talkootyö	60 tuntia		
	4.5. talkootyö	50 tuntia		
	4.6. talkootyö	20 tuntia		
	yhteensä 240 tuntia			

19.5.2017

12. Rahoitussuunnitelma

Rahoituslähde	2017	2018	Yhteensä
Piällysmies ry 90 %			23622 €
Pro Ruokojärvi ry 10 %			2625 €
Yhteensä			26247 €